



Nedlloyd Pensioenkrant

Jaargang 22 - nummer 3 - Herfst 2016

'Ik leerde van jongs af
aan dat je alleen het geld
kunt uitgeven dat je ook
werkelijk hebt'

Cleo van Woudenberg,
'Mijn pensioen en ik'

Compliance:
Het gaat om mensen



De Nedlloyd Pensioenkrant is een gratis uitgave voor alle deelnemers van het Nedlloyd Pensioenfonds, zij die een pensioen genieten van het fonds en voor 'slapers'. Deze uitgave verschijnt vier keer per jaar.

Redactie

Frans Dooren
Ronald van Erkel
Benita Lombarts
Jacqueline Quik

Redactiesecretariaat

Benita Lombarts 010 - 400 70 20

Vormgeving/Lay-out

Ronald Schreutelkamp
Fred de Jongse

Lithografie/Druk

Efficiënta B.V., Krimpen aan den IJssel

Correspondentie-adres

Nedlloyd Pensioenkrant
Postbus 1982
3000 BZ Rotterdam



nedlloyd.pensioenkrant@nedlloyd.com
www.nedlloydpensioenfonds.nl

© 2016 Stichting Nedlloyd
Pensioenfonds.

Door inzending van een bijdrage of medewerking aan een artikel in de Pensioenkrant stemt men er mee in dat dit artikel bewaard en toegankelijk voor derden wordt en blijft, waaronder begrepen publicatie op de website van het Nedlloyd Pensioenfonds en daarmee via web-zoekmachines.



Foto: Hans Withoos.

In 'Mijn pensioen en ik' vertelt Cleo van Woudenberg (crew manager bij Svitser) over haar voorbereidingen op het pensioen.

Aan deze Nedlloyd Pensioenkrant kunnen geen rechten worden ontleend. Rechten tegenover het Nedlloyd Pensioenfonds kunnen uitsluitend worden ontleend aan de officiële tekst van de voor u geldende pensioenregeling.

HET NIEUWE WERKEN AAN JE PENSIOEN - REIS ROND DE WERELD IN JE BESTE JAREN

Sjaak Zonneveld



In dit originele boek lijkt een tegenstrijdigheid te zitten. Werken aan je pensioen én een reis rond de wereld in je beste jaren? Tegelijkertijd? Jazeker, zegt auteur Sjaak Zonneveld. Hij reisde als dertiger in meer dan zestig landen en werkte tegelijkertijd aan zijn pensioen als interim IT-manager. Zonneveld is wat

hij zelf noemt 'een moderne pensionado', die tijdelijk werk afwisselt met reizen. Want je dromen uitstellen tot je 65ste, je 67ste of misschien tot je 71ste is niet verstandig, meent hij. En hij vindt dat ook niet meer van deze tijd. Dit boek neemt je mee naar alle uithoeken van de wereld. Van Namibië tot Chili en van Japan tot Antarctica. Je leert hoe je een auto koopt in Australië, bier bestelt in Japan of geld wisselt op de Gili-eilanden. Tegelijkertijd leer je hoe dat pensioenstelsel van ons nu precies werkt. En waarom het volgens Zonneveld niet meer voldoet. Zonneveld deelt de inzichten die hij heeft gekregen door zich in ons pensioenstelsel en dat van een aantal andere landen te verdiepen. "We kunnen in Nederland wel denken dat we het beste pensioenstelsel ter wereld hebben,

maar ik ontdekte dat stelsels in andere landen eerlijker en beter voorbereid zijn op de toekomst. Keer op keer verbaasde ik me erover dat mijn beeld over pensioen niet met de werkelijkheid strookte. Ook besepte ik dat ik hierin niet de enige ben. De meerderheid van de Nederlanders rekent nog steeds op een pensioen van 70 procent van het laatstverdiende salaris, terwijl dit nog maar voor een enkeling het geval zal zijn." Het is een aanstekelijk, vlot geschreven boek met veel verrassende inzichten.

Het Nieuwe Werken aan je pensioen - Reis rond de wereld in je beste jaren van Sjaak Zonneveld, SC Uitgevers. Paperback, 284 pagina's
Prijs: € 15
ISBN: 9789.082.086.40.9

SLIMMER WERKEN MET HET KANTOOR IN JE TAS

Gerald Essers



Door de snelle ontwikkelingen in communicatietechnologie is werken waar, wanneer en met wie je maar wilt nu al geen enkel probleem meer. In wereldsteden zie je al enkele jaren een opvallende trend: kenniswerkers die voorheen in kantoorgebouwen werkten, werken nu met hun laptop en mobiele internetverbinding in koffiebars, 'coworking locaties', loungeplekken, andere

openbare gelegenheden of thuis. Deze kenniswerkers, die de wereld als hun kantoor gebruiken, worden ook wel 'nomad workers' genoemd. Nomad staat symbool voor vrijheid, flexibiliteit en slimmer leven. Met dit boek treed je binnen in de wereld van het nieuwe werken en ontdek je waarom nomad working de toekomst is. Dit boek is een handige gids voor iedereen die tot een nieuwe werk- en leefstijl wil komen. Meer vrijheid, productiviteit, creativiteit, voldoening en balans met minder moeite, in nomad stijl, bepleit het boek. Besproken wordt:

- hoe men zijn werk slimmer kan organiseren;
- de diverse ICT-hulpmiddelen die men tot zijn beschikking kan hebben;
- bereikbaarheid, samenwerken, timemanagement en
- de balans tussen werk en privéleven.

Het verzorgde, kleurig vormgegeven boek geeft veel nuttige informatie en praktijktips aan iedereen die met het nieuwe werken te maken krijgt. Het bevat nuttige checklists. De auteur is oprichter van TIJDwinst.com en adviseert grote arbeidsorganisaties.

Slimmer werken met het kantoor in je tas van Gerald Essers, Boom Uitgevers Amsterdam. Paperback, 192 pagina's, geïllustreerd.
Prijs: € 15
ISBN: 978.905.261.933.0

Deze boeken zijn niet te koop of te bestellen bij het Nedlloyd Pensioenfonds, maar uitsluitend bij de (online) boekhandel.

inhoud

Uw pensioen en uw pensioenfonds

Met onder andere: financiële positie, pensioenbetalingen

4

Interview

Albert de Jong en Musa Elmas leggen het belang van compliance voor het pensioenfonds uit

6

Nieuws

Het CPB kijkt naar de toekomst van het pensioenstelsel

8

Achtergrond

De leeftijdsladder en jouw pensioen

9

Mijn pensioen en ik

Cleo van Woudenberg: het individu en eigen verantwoordelijkheid staan voorop

10

Nieuws uit de bedrijven

Maersk en Svitzer

12

Vereniging DNP

Negatieve ontwikkeling koopkracht ouderen

13

Actueel

DNB keurt herstelplan goed

14

Goed om te weten

Kan ik zelf kiezen wanneer ik met pensioen ga?

15

In de spotlight

Kiemthin Tjong Tjin Joe is het nieuwste gezicht bij het Nedlloyd Pensioenfonds

16

Personalia

18

Internet

E-learning enorm in opmars

19

Portret

De staf van Safmarine van het kantoor Rotterdam

20

Een blik vooruit!

Welkom bij alweer de derde editie van de Nedlloyd Pensioenkrant 2016, na een zomer met een aantal prachtige sportevenementen, waaronder de Olympische Spelen in Brazilië. Wat hebben wij genoten van de topprestaties van onze sporters en sportsters. Topprestaties waar wij als bestuur en



uitvoeringsorganisatie van het Nedlloyd Pensioenfonds in het belang van onze deelnemers ook voor staan. Een pensioenwereld die alsmaar in beweging is, waarbij wij op sommige momenten denken dat de koers is bepaald, maar op het volgende moment door externe factoren moeten constateren dat de koers weer moet worden verlegd. In deze oceaan, met steeds wisselende stromingen en weersomstandigheden, is het aan het bestuur en de uitvoeringsorganisatie om na te denken over de toekomst van ons Nedlloyd Pensioenfonds en daar inhoud aan te geven. Het bestuur en de uitvoeringsorganisatie zitten – om dicht bij huis te blijven – als kapitein op het schip, middenin dat

proces. Wij zien een afnemend deelnemersbestand in de hoek van de gepensioneerden en slapers en beperkte mogelijkheden om binnen het Nedlloyd Pensioenfonds als ondernemingspensioenfonds het aantal actieve werkzaam bij Maersk-bedrijven in Nederland te vergroten. Tegen die achtergrond is het noodzakelijk om te kijken naar de mogelijkheden om, in welke vorm dan ook, met andere pensioenfondsen samen te werken. Aspecten die daarbij een rol spelen zijn onder meer de beheersing van de uitvoeringskosten en de instandhouding van een bepaald minimum fondsvermogen. In de komende Nedlloyd Pensioenkranten zullen wij u over de voortgang en uitkomsten van de invulling van onze toekomst nader informeren. Uiteraard zullen wij niet zonder overleg met de sociale partners en andere directbetrokkenen tot besluitvorming over de toekomst van het Nedlloyd Pensioenfonds overgaan.

De Wet verbeterde premieregeling maakt het voor toekomstige gepensioneerden mogelijk om na de pensioendatum (individueel) door te beleggen (in de vorm van een – gedeeltelijk – variabel pensioen). De hoogte van het pensioen hangt dan niet meer volledig af van de rente op de pensioendatum. De historisch lage rente leidt momenteel tot veel lagere pensioenen dan verwacht. Onze nieuwe pensioenregeling in 2015 liep echter al vooruit op deze wetgeving, waardoor het effect van een lage rente op pensioendatum grotendeels wordt vermeden. De nieuwe wet biedt daarentegen kansen om verdere verbeteringen in de regeling door te voeren.

Op communicatiegebied zijn wij druk bezig met het ontwikkelen van een nieuwe website, met daaraan gekoppeld MijnNPF. Ons streven is om in het vierde kwartaal van 2016 of het eerste kwartaal van 2017 'live' te gaan. Ons oogmerk hierbij is een verbeterde informatievoorziening voor onze deelnemers.

Begin juni hebben wij, tijdens een drukbezochte receptie in het Maritiem Museum Rotterdam, na 21 werkzame jaren bij het Nedlloyd Pensioenfonds, afscheid genomen van Ton Zimmerman. Zoals Ton in zijn voorwoord in de vorige Nedlloyd Pensioenkrant aangaf 'afcheid nemen bestaat niet ...'. En zo is het!

In deze Pensioenkrant onder meer een interview met Albert de Jong en Musa Elmas van het Nederlands Compliance Instituut (NCI). NCI adviseert het Nedlloyd Pensioenfonds over integriteit, een onderwerp dat momenteel terecht uitgebreid in de spotlight staat. Verder maken wij in deze Pensioenkrant kennis met Kiemthin Tjong Tjin Joe, een nieuwe medewerker op de afdeling vermogensbeheer. Als deelnemer komt deze keer Cleo van Woudenberg, crewmanager bij Svitzer, aan het woord.

Gaarne wens ik u weer veel leesplezier toe.

Daniël Sikkens,
lid van het dagelijks bestuur/bestuurslid namens de werknemers

Eerder op de hoogte met e-mail nieuwsbrief

De Nedlloyd Pensioenkrant komt eens per kwartaal uit. Wilt u eerder en sneller berichten ontvangen met informatie die van belang kan zijn voor uw pensioen? Schrijf u dan in op de e-mail nieuwsbrief via www.nedlloydpensioenfonds.nl

In deze rubriek wordt ingegaan op de ontwikkeling van de economie en de financiële positie van het pensioenfonds. Een beknopte samenvatting is cursief weergegeven. Wilt u meer specifieke en gedetailleerde informatie, lees dan daaronder verder.

Financiële positie

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is licht gedaald van 114,7% in juli naar 114,6% in augustus. De beleidsdekkingsgraad geeft een beeld of een pensioenfonds voldoende geld heeft om alle tot nu toe opgebouwde pensioenen nu en in de toekomst uit te keren. Het is een graadmeter van de gezondheid van het pensioenfonds.

Algemeen

(september) Volgens berichten van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) groeide de Nederlandse economie in het tweede kwartaal met 2,3% in vergelijking met hetzelfde kwartaal een jaar geleden en met 0,6% ten opzichte van het eerste kwartaal van dit jaar. De groei is vooral te danken aan toegenomen consumptie en investeringen. Ook de gestegen export droeg positief bij.

Bestaande koopwoningen waren in juli 4,9% duurder dan in juli 2015. Dat is de grootste stijging in bijna 12 jaar. Sinds juni 2013 is sprake van een stijging van de woningprijzen. Dit blijkt uit onderzoek van het CBS en het Kadaster naar de prijsontwikkeling van bestaande particuliere koopwoningen in Nederland. In het tweede kwartaal van 2016 steeg het aantal uitzendingen met 2,9% ten opzichte van het kwartaal ervoor. Een aantrekkelijke vraag naar uitzendkrachten is een positieve graadmeter voor een aantrekkelijke economie. Mede onder invloed van de verder oplevende woningmarkt groeide de toegevoegde waarde van de bouw in het tweede kwartaal met 6,4% ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Daarmee was het de sterkst groeiende bedrijfstak. De cijfers zorgen voor optimisme bij de bouwers. Niet eerder waren die zo positief over hun orderportefeuille en de verwachte werkgelegenheid. De groei van de Nederlandse economie laat zich positief vergelijken met die van de eurozone, waar de groei in het tweede kwartaal in vergelijking met het eerste kwartaal op 0,3% uitkwam.

Ondanks de positieve berichten blijven er zorgen. De uitslag van het Brexit referendum in het Verenigd Koninkrijk, tegenvallende groei en de komende verkiezingen in de Verenigde Staten, de schuldenlast van China, schommelende aandelenmarkten, de lage olieprijs en politieke instabiliteit zorgen voor onzekerheid.

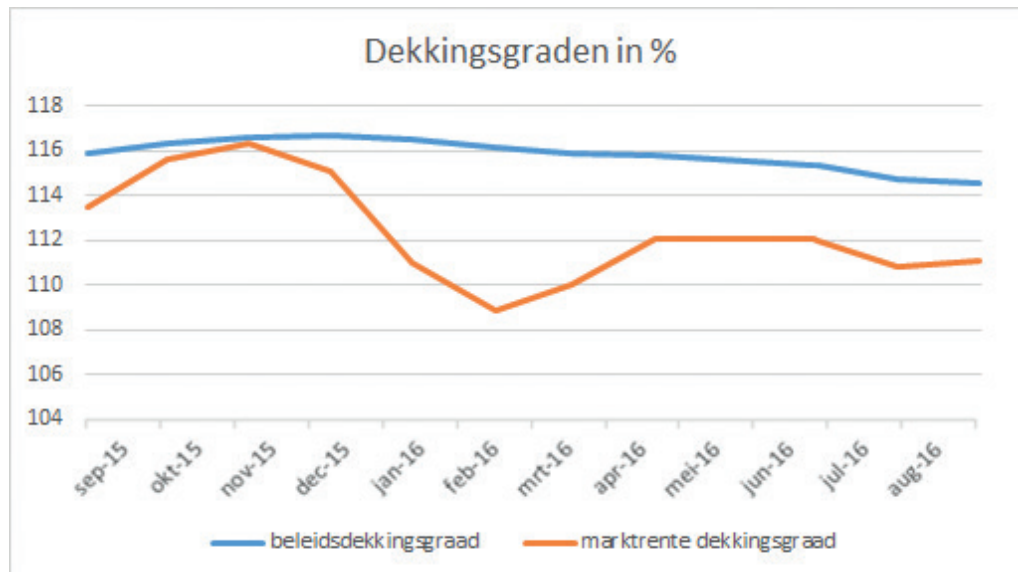
Samenvatting

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is in augustus licht gedaald naar 114,6% (juli: 114,7%). De marktrente-

dekkingsgraad is gestegen naar 111,1% (juli: 110,8%). Het rendement over de maand augustus was -0,1% (benchmark 0,0%). Het negatieve rendement komt met name door een lichte rentestijging en daarmee samenhangend een negatief resultaat op de obligaties.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is een graadmeter van de gezondheid van het pensioenfonds, omdat het de verhouding weergeeft van de bezittingen van het pensioenfonds ten opzichte van de pensioenverplichtingen.



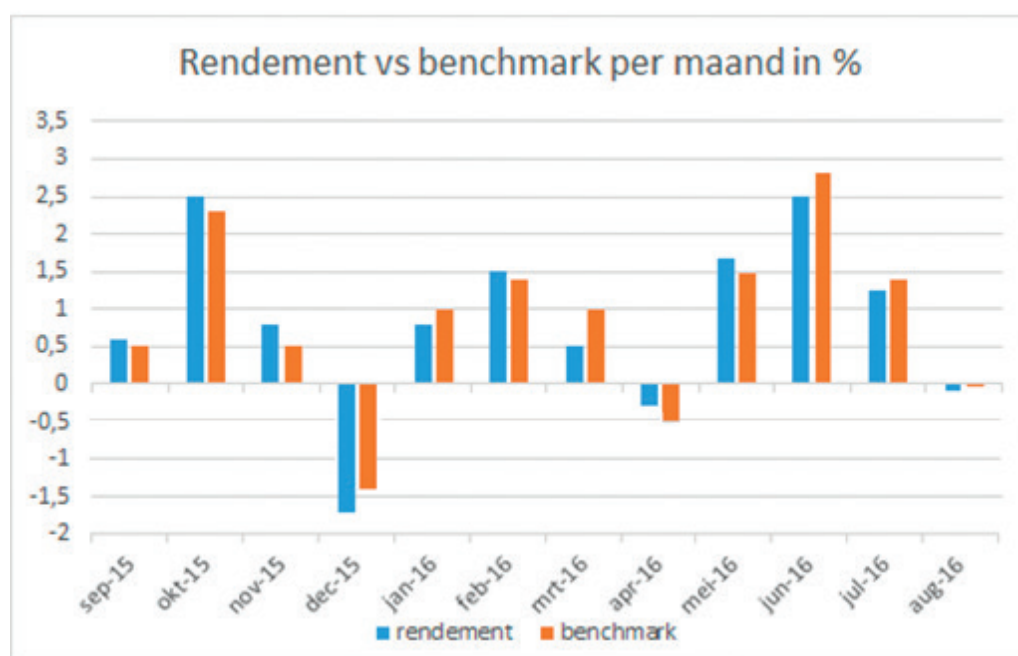
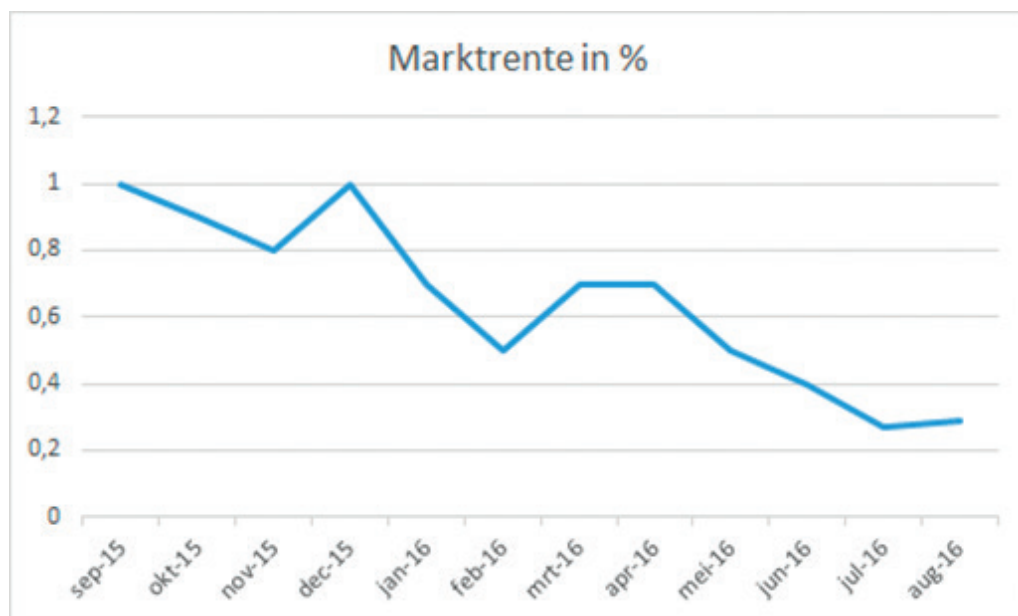


Met ingang van 2015 is de definitie van de DNB dekkingsgraad veranderd conform het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK), dat op 1 januari 2015 van kracht werd.

Voor de beoordeling van de gezondheid van het pensioenfonds is het goed om te weten dat het volgens het nFTK vereist is dat het pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad heeft die hoger is dan het vereiste eigen vermogen om geen tekort te hebben. Voor het Nedlloyd Pensioenfonds is het vereiste eigen vermogen per 30 juni 2016 116,1%. Per 31 maart 2016 heeft NPF een reservetekort omdat de beleidsdekkingsgraad (115,9%) is gedaald tot onder het vereiste niveau. Om de beleidsdekkingsgraad te herstellen tot het vereiste niveau heeft NPF in het tweede kwartaal een herstelplan ingediend bij DNB (lees hier meer over op pagina 14).

Hoe wordt de dekkingsgraad berekend?

Sinds 1 januari 2015 hanteren pensioenfondsen een nieuw soort dekkingsgraad: de beleidsdekkingsgraad. Dit is het gemiddelde van de DNB-dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is dus geen momentopname en geeft daarom een stabiel beeld of een pensioenfonds voldoende geld heeft om alle tot nu toe opgebouwde pensioenen nu en in de toekomst uit te keren.



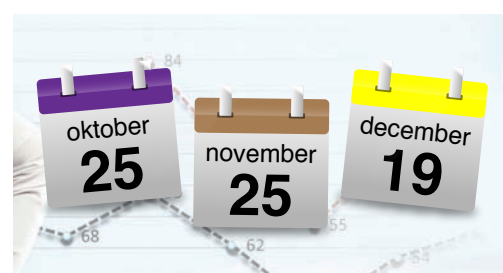
Bij het bepalen van de DNB-dekkingsgraad wordt voor de berekening van de pensioenverplichtingen* de zogeheten Ultimate Forward Rate (UFR) gehanteerd. De UFR is een door de wetgever vastgestelde rekenrente voor lange looptijden (meer dan 20 jaar). Voor het renteaafdekkingsbeleid kijkt het pensioenfonds naar de werkelijke marktrente. De dekkingsgraad die is berekend met deze rente, geeft de financiële positie van het pensioenfonds beter weer, vandaar dat we die ook vermelden (marktrentedekkkingsgraad).

**Vanaf 2016 worden in deze methode zowel de pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds als pensioenverplichtingen voor risico deelnemer meegenomen.*

Rente en pensioenverplichtingen

De hogere pensioenverplichtingen per juni als gevolg van de gedaalde marktrente hadden in vergelijking met eind maart een negatief effect van 2,4%-punt op de (marktrente) dekkingsgraad. (Op deze cijfers is nog geen accountantscontrole toegepast.) 📊

Pensioenuitkeringen 2016



Denk bij compliance aan mensen, niet aan regeltjes

Albert de Jong en Musa Elmas, de externe compliance officers van het Nedlloyd Pensioenfonds (NPF), laten hun licht schijnen op een nog te weinig bekend en weinig begrepen, maar voor uw pensioen belangrijk begrip: compliance.

In het verkeer vinden we het gewoon dat er regels zijn. We begrijpen waarom die er zijn en proberen ze zoveel mogelijk na te leven.



Zonder verkeersregels zou het wel erg onplezierig en gevaarlijk op straat worden. Nederlandse pensioenfondsen hebben ook regels omdat het belangrijk is dat pensioenfondsen hun functioneren verder verbeteren én dit inzichtelijker maken. Voor de naleving van die regels is er compliance, maar compliance gaat over veel meer dan alleen dat.

Naleven van regels

Om te begrijpen wat compliance is, en wat beide heren voor NPF doen, kan het geen kwaad even in de geschiedenis te duiken. De Jong legt uit dat het begrip compliance nog relatief nieuw is.

“Compliance is in Amerika ontstaan. Naar aanleiding van een aantal grote schandalen in het bedrijfsleven, stelde de overheid nieuwe regels op voor bedrijven. In de oorspronkelijke betekenis wordt met compliance dan ook bedoeld dat een organisatie werkt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. De nieuwe regels in Amerika, met name voor de financiële sector, waren echter dusdanig complex dat een nieuwe discipline ontstond om bedrijven te helpen die regels na te leven.” Elmas vult aan: “In navolging van Amerika werd dit vanaf eind jaren tachtig ook in Nederland actueel. Bij banken en verzekeringsmaatschappijen ontstond een toenemende behoefte aan specialisten die konden helpen de vele, vaak ingewikkelde regels toe te passen en in te bedden binnen hun organisaties en processen.”

Pensioenfondsen kwetsbaar

De pensioensector volgde vanaf 2003 het voorbeeld van de financiële sector. Het was een logische stap. De pensioenfondsen worden steeds professioneler en worden steeds vaker gezien als financiële instellingen (met pensioen als product). Tegelijkertijd worden pensioenfondsen door vergrijzing en vanwege hun enorme vermogen steeds kwetsbaarder geacht. Hierdoor kwam een roep om meer aandacht voor compliance bij pensioenfondsen. “Compliance bij pensioenfondsen kwam echter pas werkelijk in een stroomversnelling na de financiële crisis,” zegt Elmas. Vanaf 2009 wordt het toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) aanzienlijk verscherpt, met name op integere en beheerste bedrijfsvoering. Zo zijn pensioenfondsen verplicht een

gedragscode na te leven om iedere schijn van belangenverstrengeling tussen privé-transacties en zakelijk optreden te vermijden. In de gedragscode van NPF (te vinden op de website onder service > downloads) wordt aandacht besteed aan:

- het omgaan met koersgevoelige informatie;
- privé beleggingstransacties van bestuursleden, directie en medewerkers;
- het tegengaan van koersmanipulatie en
- het voorkomen van de (schijn van) belangenverstrengeling.

De gedragscode is onderdeel van het compliance-beleid van het pensioenfonds, maar compliance gaat nog verder. Compliance richt zich op het bevorderen van, en het doen toezien op, de naleving van wetten, externe en interne regels en normen. Die wetten, regels en normen zijn relevant voor de integriteit en de daarmee samenhangende reputatie van de organisatie.

Geen snoepreisjes

Wat wordt er verstaan onder integriteitsrisico's?

Elmas: “Voor pensioenfondsen omschrijft de wet dat niet specifiek, maar het gaat er bijvoorbeeld om dat bij het pensioenfonds betrokken personen wet- en regelgeving niet mogen overtreden. Of dat zij schade toebrengen aan het pensioenfonds. Dan gaat het over financiële schade, reputatieschade en het vertrouwen in het pensioenfonds. Concreet gaat het over wat er in de gedragscode staat, maar ook over:

- hoe het beloningsbeleid is geregeld;
- hoe potentiële belangenconflicten voorkomen worden;
- welke nevenfuncties bestuursleden en andere aan het pensioenfonds verbonden personen bekleden;
- snoepreisjes en het aannemen van relatiegeschenken of het maken van zakelijke trips.

Bij een afweging om bijvoorbeeld een geschenk of een uitnodiging te accepteren gaat het niet alleen om de ‘harde’ afspraken over de waarde van een relatiegeschenk of een uitnodiging, maar het gaat er ook om of het accepteren ‘passend’ is en geen vragen kan oproepen. Het gaat hierbij dus om waarden en normen. Behalve de eigen gedragscode, hanteren pensioenfondsen (ook NPF) de Code Pensioenfondsen die is opgesteld door de



Raad van Arbeid en de Pensioenfederatie. Deze code omvat veel verschillende onderwerpen, waarvan compliance er één is.

Is er inmiddels binnen de pensioenwereld voldoende aandacht voor compliance?
Elmas: “De belangstelling neemt duidelijk toe. Tegelijkertijd zie je dat er nog pensioenfondsen zijn die er te weinig aandacht voor hebben. Ook zijn er pensioenfondsen die het alleen maar als een extra kostenpost zien. Of men denkt dat compliance kan worden uitbesteed aan een externe partij en dat daarmee de kous af is. Zo zou het niet moeten werken. Compliance gaat niet om het afvinken van een aantal regels. Het heeft te maken met de hele bedrijfsvoering en met de processen die dit ondersteunen of er onderdeel van zijn, in al zijn facetten.”

Geen politieagent

Verkeerscamera's en politieagenten controleren of wij ons aan de verkeersregels houden. Is de compliance officer de politieagent van het pensioenfonds?

De Jong legt uit dat de wet en de regels van de toezichthouder de kapstok zijn, maar dat compliance een verantwoordelijkheid van het pensioenfonds zelf is. “Wij zijn geen agenten die bekeuren als de regels worden overtreden. Compliance gaat in de eerste plaats om mensen, niet om regels. Wij hebben vooral een adviserende, monitorende taak, waarbij kennisoverdracht heel belangrijk is. Soms zijn regels of hun toepassing op de organisatie niet direct duidelijk. Het is soms een grijs gebied en vaak spelen de omstandigheden, die van organisatie tot organisatie kunnen wisselen, een rol. Dan helpen wij. Of er zijn twijfels of de regels optimaal worden toegepast. Ook dan zijn wij er om te helpen. Maar nogmaals, compliance kun je niet uitbesteden, het zijn de mensen van de organisatie die het, geholpen door de compliance officer, moeten doen. Wij opereren in het verlengde van de belangen van onze opdrachtgevers, maar die zijn zelf verantwoordelijk voor compliance.”

Elmas: “Als wij iets signaleren, dan rapporteren wij daarover in principe aan het bestuur, de hoogste leiding van het pensioenfonds. Belangrijker dan rapporteren achteraf is echter advies, preventie, kennisoverdracht en bewustwording vooraf. Dat zijn onze kerntaken. Als wij ons werk goed doen, dan is het binnen het pensioenfonds minder vanzelfsprekend dat er iets

plaatsvindt dat gerapporteerd moet worden. Je hebt er meer aan om mensen vragen te stellen en hen vervolgens zelf tot conclusies te laten komen, dan aan de bel te trekken bij het bestuur of een ander intern orgaan, zoals het verantwoordingsorgaan. Als je praat over compliance en integriteit, dan denken mensen in de eerste plaats aan wet- en regelgeving, maar dat is slechts de kapstok. Waar het om gaat is dat je mensen aanspreekt op hun motivatie. Men moet uiteraard wel begrijpen waar compliance op gestoeld is, maar mensen moeten vooral snappen waarom we daar afspraken over maken. Eenvoudig gezegd moeten wij mensen helpen wijzer te worden.”

Werken als een team

Wat is de rol van compliance en de compliance officers bij NPF?

De Jong: “De laatste jaren hebben wij, als compliance officers, gezien dat het vakgebied steeds breder wordt. Nu spelen er veel meer thema's, zoals goed pensioenfondsbestuur, cultuur, gedrag en privacy. NPF onderkent dat gelukkig ook. We werken veel samen, zitten regelmatig rond de tafel om het compliance beleid, de processen en procedures te bespreken. Ook geven wij toelichtingen aan het bestuur en de directeur, die als interne compliance officer voor de uitvoeringsorganisatie fungeert. De samenwerking verloopt heel goed, wij werken als team, simpelweg omdat we zien dat wij op dat gebied steeds intensiever moeten samenwerken. NPF neemt wat dat betreft heel duidelijk zijn verantwoordelijkheid. Ook belangrijk voor de compliance binnen NPF is dat er toegewijde personen binnen de organisatie zijn, waardoor je op een snelle en effectieve wijze kunt schakelen. Het is ook bevorderlijk dat er veel waarde aan compliance wordt gehecht, dat er voldoende resources voor worden vrijgemaakt. NPF bevindt zich binnen de pensioenwereld in de voorhoede van pensioenfondsen die compliance breed inbedden in de organisatie. Wij zijn dan ook gelukkig met het mandaat dat wij daarvoor hebben gekregen en zouden graag zien, in het belang van beter pensioenbestuur in het algemeen, dat het

De Jong (l) en Elmas (r) zijn verbonden aan het Nederlands Compliance Instituut (NCI). NCI is in Nederland een grote dienstverlener op het gebied van compliance.

voorbeeld van NPF door andere pensioenfondsen gevolgd zou worden.” 🍌





Centraal Planbureau (CPB) kijkt naar de toekomst van het pensioenstelsel

Het CPB heeft recentelijk op verzoek van het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid de plannen van de Sociaal Economische Raad (de SER, een adviesorgaan van de regering) en die van drie politieke jongerenorganisaties doorgerekend.

Het CPB heeft daarbij gekeken naar invloeden van hoge inflatie, langdurig lage rente en schommelende aandelenkoersen. De conclusie is dat het pensioen nogal wordt beïnvloed door deze factoren, waarbij een voordeel voor ouderen een nadeel voor jongeren inhoudt en vice versa.

Vrije keuze

Het plan van de drie politieke jongerenorganisaties heeft de volgende kenmerken: een individuele pensioenrekening met een beperkte risicodeling en een beleggingsbeleid volgens een levenscyclus. Daarnaast bepleiten de jongeren invoering van een

pensioenplicht en een vrije keuze van pensioenuitvoerder.

Klant centraal stellen

Concurrentie tussen uitvoerders kan prikkelen tot innovatie en kostenreductie, maar ook leiden tot hogere kosten wegens klantenwerving, menen zij. Volgens het CPB vereist een goede marktwerking echter dat aanbieders de belangen van de klant centraal stellen en dat klanten zich moeten kunnen verdiepen in de producten en zich kritisch moeten opstellen. Bij pensioenregelingen zonder garanties zijn de producten van de verschillende aanbieders onderling echter niet direct vergelijkbaar, waardoor de markt minder transparant is.

Uitdagend

De ervaringen in het buitenland suggereren dat een actieve rol van de overheid, de sociale partners of de werkgevers bijdraagt aan een goed pensioen. Vrije keuze van uitvoerder vereist bovendien invoering van een systeem van risicoverevening (de gelijke verdeling van financiële risico's over alle aanbieders), zoals bij de zorgverzekering.

Het creëren van een goed werkende markt bij vrije keuze van pensioenuitvoerder is uitdagend en vereist veel van diverse partijen.

Obstakels

Het CPB ziet in de analyse vooral obstakels als het gaat om meer marktwerking en gaat daarbij voorbij aan de discussies over de houdbaarheid van principes als verplichtstelling (verplicht pensioen), collectiviteit (gezamenlijkheid) en solidariteit (wederzijdse steun). Het laatste woord over de toekomst van het pensioenstelsel is nog niet gesproken. 🗨️



De leeftijdsladder en jouw pensioen

Tijdens je leven doen zich steeds nieuwe situaties voor, zowel in de werksfeer als privé. Een aantal van die gebeurtenissen heeft invloed op je pensioen. Goed om even bij stil te staan.

20 plus

In dienst

Kom je in dienst, dan bouw je pensioenkapitaal op bij Robeco in de Pensioenregeling IDC 2015. In de Pensioen 1-2-3 lees je meer over deze pensioenregeling (te vinden op de website > service > downloads).

Samenwonen

Als je gaat samenwonen kun je jouw partner aanmelden voor partnerpensioen. Dat

Kinderen

Gegevens van (stief)kinderen geeft de gemeente aan ons door. Eventuele pleegkinderen moet je zelf aan ons doorgeven. Kom je te overlijden, dan hebben de kinderen recht op wezenpensioen tot de 21-jarige leeftijd. Indien de kinderen studeren kan het wezenpensioen onder bepaalde voorwaarden worden verlengd tot maximaal de 27-jarige leeftijd.

Scheiden of einde relatie

Bij een scheiding of einde relatie (bij een geregistreerd partnerschap) blijft jouw ex-partner recht houden op bijzonder partnerpensioen. Jullie hebben verder beiden recht op de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap is opgebouwd.

60/65 plus

Bijna met pensioen

Je kunt zelf bepalen wanneer en hoe je met pensioen gaat. Dat kan op de pensioenrichtleeftijd, maar ook eerder of later, of in deeltijd. Heb je deelgenomen aan de Pensioenregeling 2006, dan kun je vanaf 62 jaar met prepensioen.

Keuzes in pensioen

Je hebt diverse keuzes. Naast de keuze om eerder of later of met deeltijdpensioen te gaan, kun je kiezen voor een hoog – laag pensioen (eerste jaren een hoog pensioen, daarna een lager pensioen) of het partnerpensioen uitruilen voor een levenslang ouderdomspensioen (de partner ontvangt bij jouw overlijden dan geen partnerpensioen).

67 plus

Met pensioen

Jouw pensioenkapitaal bij Robeco moet je omzetten in pensioenaanspraken. Dit kun je doen bij NPF of bij een verzekeraar naar keuze.

Wonen in het buitenland

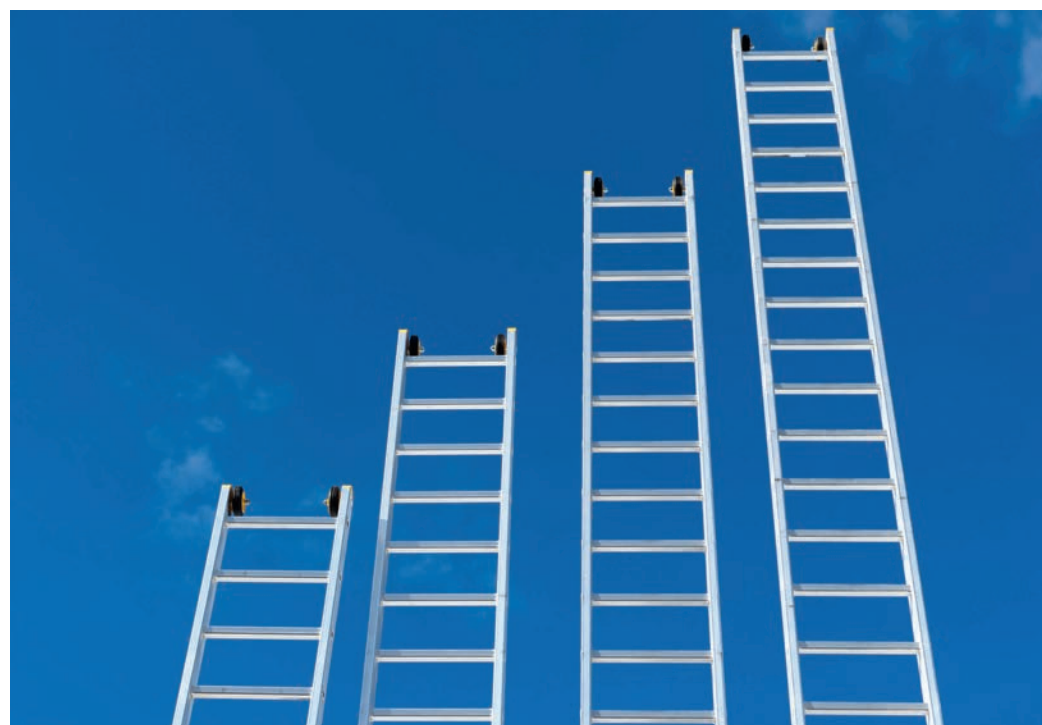
Als je na jouw pensioendatum naar het buitenland verhuist, ontvang je ieder jaar in de maand maart het formulier 'attestatie de vita'. Omdat het pensioenfonds geen informatie via de gemeente ontvangt, moet jij ons deze informatie verstrekken. Het formulier dient ingevuld en opgestuurd te worden aan het pensioenfonds.

Trouwen, partnerschap registreren of samenwonen tijdens het pensioen

Ben je al met pensioen en besluit je te trouwen, jouw partnerschap te laten registreren of te gaan samenwonen? Dan heeft jouw partner geen recht op een partnerpensioen.

Overlijden

Mocht je komen te overlijden dan hoeven de nabestaanden dat niet door te geven, behalve als je in het buitenland woont. Als je getrouwd was, een geregistreerd partnerschap had of samenwoonde en je partner was geregistreerd bij het pensioenfonds, ontvangt je partner vervolgens eventueel partnerpensioen. Jouw kinderen hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wezenpensioen. 🍷



is voor het geval je mocht komen te overlijden. Je dient een kopie van jullie samenlevingsovereenkomst, die door de notaris is opgesteld, aan het Nedlloyd Pensioenfonds (NPF) te sturen. Hierin moeten jullie elkaar aanmerken voor partnerpensioen. Daarnaast moeten jullie ten minste zes maanden een gezamenlijke huishouding voeren.

30 plus

Huis kopen

De hypotheekverstrekker verkrijgt via het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) een beeld van jouw inkomen na pensionering.

Verhuizen

Bij een verhuizing in Nederland geeft de gemeente jouw nieuwe adres automatisch aan ons door.

Trouwen of geregistreerd partnerschap

De gemeente geeft jouw huwelijk of geregistreerd partnerschap aan ons door. Jouw partner heeft dan na jouw overlijden eventueel recht op partnerpensioen.

40 plus

Uit dienst

Ga je uit dienst, dan bouw je geen pensioenkapitaal meer op bij Robeco. Het pensioenkapitaal kan worden omgezet in pensioenaanspraken bij NPF. Je kunt je pensioenkapitaal ook laten staan bij Robeco en op een later moment omzetten in pensioenaanspraken. Uiterlijk op de pensioenrichtleeftijd dient het pensioenkapitaal omgezet te worden in pensioenaanspraken. Ga je elders pensioen opbouwen? Dan kun je overwegen de pensioenaanspraken bij NPF over te dragen naar jouw nieuwe pensioenfonds. Een verzoek tot waardeoverdracht dien je in bij het nieuwe pensioenfonds.

Wat is de pensioenrichtleeftijd?

De pensioenrichtleeftijd is de leeftijd die als standaard in het pensioenreglement is opgenomen en waarop alle berekeningen worden gebaseerd.

Cleo van Woudenberg: het individu en eigen verantwoordelijkheid staan voorop



Cleo van Woudenberg (32) is sinds september 2015 als crew manager in dienst bij Svitzer. Zij heeft negen schepen met 63 bemanningsleden in beheer die rondvaren in Nederland en Duitsland. Daarnaast heeft zij nog een poule van ongeveer tien uitzendkrachten en stagiaires. Binnen haar cluster is zij de enige in deze positie. Scandinavië is bijvoorbeeld weer een andere cluster. Cleo, wier ouders uit de binnenvaart komen, betrad tijdens de financiële crisis in 2008 de arbeidsmarkt en heeft veel verschillende, aan de scheepvaart gerelateerde projecten gedaan in binnen- en buitenland.



“Misschien ben ik niet helemaal de juiste persoon om over pensioenen te praten, want ik heb er een uitgesproken mening over. Ik heb me namelijk tot op zeker hoogte verdiept in de pensioenmaterie. Ik durf er niet op te vertrouwen dat tegen de tijd dat ik met pensioen ga ook uitgekeerd wordt wat ik heb opgebouwd. Dat denk ik omdat ik gezien heb wat er tijdens de financiële crisis is gebeurd – die enorme bubbel die toen in één keer geklapt is. Dat kan weer gebeuren. Maar ik denk het ook omdat regelingen steeds veranderen. Ik kan me voorstellen dat er in de 35 jaar die ik nu nog zal werken zodanig aan de regelingen gesleuteld gaat worden, dat het pensioen er tegen die tijd helemaal anders uitziet. Als het economisch tegenzit, zal de overheid proberen uit de pensioenpotten te snoepen of in ieder geval de regelingen zo te veranderen dat het pensioen waar wij, als jonge mensen, nu op rekenen nogal zal tegenvallen. Of dat de pensioenleeftijd nog verder wordt verhoogd. Misschien kan ik dan pas op mijn 72^{ste} met pensioen.

Ik denk dat de meeste jonge mensen te optimistisch zijn over wat zij uiteindelijk zullen krijgen. Daarom vind ik ook dat je zelf veel meer verantwoordelijkheid moet nemen. Je kunt niet op de overheid of het bedrijf rekenen voor financiële zekerheid

Ik denk dat de meeste jonge mensen te optimistisch zijn over wat zij uiteindelijk zullen krijgen

tijdens je oude dag. Je moet zelf het heft in handen nemen. Zo ben ik ook opgevoed: met de overtuiging dat je voor jezelf moet opkomen. Ik leerde van jongs af aan dat je alleen het geld kunt uitgeven dat je ook werkelijk hebt. Ik zal dan ook nooit leningen aangaan of rood staan. Een hypotheek zou ik nog wel willen nemen, maar verder niet. Ik geloof dat dit een gezonde financiële houding is.

Over geld wordt door de jongere generaties veel te gemakkelijk gedacht. Dat wordt ook in de hand gewerkt door de bankpassen, want door een aankoop te pinnen heb je minder het besef dat je werkelijk geld uitgeeft. Het contactloos betalen – hup je pasje even bij het pinapparaat houden en je hebt betaald – helpt daar ook niet bij. De meeste mensen nemen ook veel te gemakkelijk een lening of een tophypotheek en staan er niet bij stil wat er kan gebeuren als

ze bijvoorbeeld geen werk meer hebben of als het economisch tegenzit. Als mensen echter in de problemen komen, is dat hun eigen verantwoordelijk. Je zag het tijdens de economische crisis: al die mensen die in moeilijkheden kwamen omdat hun huis onder water was komen te staan.

Of ik help de voedselbank, je ziet dan direct resultaat

Ik werk nu een jaar bij Svitzer en neem dan ook deel aan de pensioenregeling van het Nedlloyd Pensioenfonds (NPF) met de individuele beleggingsrekening bij Robeco. Me echt verdiept in de regeling heb ik nog niet. Ik heb alles uit de enveloppen gehaald en vluchtig doorgekeken en daarna in een map gestopt. Of dat niet tegenstrijdig is met wat ik zei over zelf verantwoordelijkheid nemen? Nee, dat denk ik niet, want ik heb, naast mijn pensioenregeling bij NPF, ook zelf actie ondernomen om mij financieel voor te bereiden op mijn pensioen.

Het huidige pensioenstelsel is gebaseerd op solidariteit, dat weet ik best en ik ben daar op zich ook niet op tegen. Ik vind echter dat ook hier het individu en zijn verantwoordelijkheid voorop staan. In plaats van collectieve solidariteit vind ik dat je zelf de verantwoordelijkheid moet nemen om mensen te helpen die het nodig hebben. Dat doe ik zelf ook. In plaats van geld te geven aan liefdadigheidsinstellingen span ik mij liever in om de mensen in mijn omgeving te helpen en dan vooral kinderen. Kinderen kunnen zelf nog geen verantwoordelijkheid nemen en kunnen er dan ook niets aan doen als hun ouders, door bijvoorbeeld te grote leningen of een huis onder water, geen geld meer hebben om ze te geven wat zij nodig hebben.

Kinderen kunnen zelf nog geen verantwoordelijkheid nemen

Zo heb ik in de stad waar ik woon geld of producten ingezameld voor kleine kinderen die het moeilijk hebben. Of ik help de voedselbank. Je ziet dan direct resultaat, je kunt de mensen die je helpt in de ogen kijken en er blijft niets aan de strijkstok hangen. Zo zou het ook moeten gaan als ouderen in de toekomst te weinig pensioen krijgen om rond te komen: dan zou er een plaatselijk netwerk moeten komen van mensen die helpen. Je ziet nu al dat mensen een beroep doen op bijvoorbeeld crowd funding als ze een ziek kind hebben dat een hele

dure operatie moet ondergaan die niet vergoed wordt.

Ik denk wel dat er een basisvoorziening zal blijven bestaan. Dat kan bijna niet anders, maar het gaat, denk ik, toch de kant op dat je voor jezelf moet opkomen om ook op je oude dag de dingen te kunnen doen die je graag doet. En heus, ik ga me echt nog wel wat meer verdiepen in de regeling die ik via Svitzer heb, want ik wil toch wel weten wat ik tot nu toe heb opgebouwd.” 🍷



In 'Mijn pensioen en ik' vertellen deelnemers over alles wat hen bezighoudt met betrekking tot het pensioen en het pensioenfonds. Hier kunnen deelnemers hun verhaal kwijt over hoe het is om gepensioneerd te zijn, maar ook actieve deelnemers kunnen laten zien hoe zij zich op het pensioen voorbereiden. Dat mag alleen zijn, maar ook met een eventuele partner, ouders of kinderen. Voor dit open podium komen wij graag met deelnemers in aanraking die hun verhaal willen doen. Meld u aan via nedlloyd.pensionfund@nedlloyd.com of schriftelijk of telefonisch via het secretariaat (zie colofon).



MAERSK

Maersk Line op verlies in het tweede kwartaal



In het tweede kwartaal van dit jaar heeft Maersk Line onder zeer uitdagende marktomstandigheden weliswaar verlies moeten boeken, maar heeft de rederij tegelijkertijd kunnen groeien en vast weten te houden aan kostenbesparingen. De belangrijkste reden voor de rode cijfers zijn de vrachttarieven die lager zijn dan ooit. Het resultaat in het tweede kwartaal was US\$ 507 miljoen. Er was een verlies van US\$ 151 miljoen.

De omzet in het tweede kwartaal kwam met US\$ 5.061 miljoen 19% lager uit dan in hetzelfde kwartaal een jaar geleden. De volumes groeiden met 6,9%, waarmee de rederij de uitgezette lijn volgde om op zijn minst mee te groeien met de markt. De capaciteit van Maersk Line groeide met 2,2%, terwijl de vraag naar containervervoer ongeveer 2% was en de wereldwijde containervloot (de capaciteit) met 6% groeide. Dit leidde tot zeer uitdagende marktomstandigheden. De kosten per vervoerseenheid (uitgedrukt in FFE) waren met US\$ 1.911 per FFE historisch laag dankzij een scherpe kostenbeheersing en strak beheerste capaciteit. De gemiddelde vrachttarieven daalden gedurende het tweede kwartaal als gevolg van lagere brandstofprijzen, een zwakke

vraag en overcapaciteit. Vergeleken met het tweede kwartaal van vorig jaar daalden de gemiddelde vrachttarieven van Maersk Line in het tweede kwartaal met 24% naar US\$ 1.716, de laagste die de rederij ooit rapporteerde. Maersk Line houdt vast aan de verwachting dat 2016 een belangrijk lager resultaat zal laten zien.



Søren Skou

“Wij geloven dat het dal van de vrachttarieven bereikt is en wij verwachten dat zij in het derde kwartaal door seizoensinvloeden zullen aantrekken. Niettemin zullen de tarie-

ven onder druk blijven staan door overcapaciteit en een lage vraag uit de markt. Terwijl wij bijvoorbeeld verbetering zien in de Europese import, blijven wij bij onze verwachting dat de vraag naar containervervoer in 2016 met maar 1% tot 1,3% zal groeien”, concludeert Maersk Line CEO Søren Skou. 🌐

SVITZER

Nieuwe CEO voor Svitzer



Henriette H. Thygesen, tot voor kort CEO Damco voor Noord- en Zuid-Amerika, is per 1 september benoemd als CEO van Svitzer. Zij volgde Robert Ugglä op die de positie van CEO van A.P. Møller Holding heeft aanvaard. De nieuwe CEO van Svitzer is al geruime tijd aan de Maersk Group verbonden, waarvan de laatste negen jaar bij Damco.

“Gedurende de 22 jaar dat zij bij de Maersk Group is, heeft Thygesen haar zakelijke kennis en kundigheid duidelijk getoond. Met haar uitgebreide, wereldwijde ervaring en sterke leiderschapskwaliteiten zal zij zich concentreren op de verdere groei van Svitzer en op uitstekende bedrijfsresultaten,” aldus Morten Engelstoft, voorzitter van de raad van bestuur van Svitzer. Thygesen heeft tijdens haar loopbaan onder andere gewerkt bij Maersk Tankers en Maersk Oil en voorafgaand aan haar vorige functie was zij Vice President voor Damco in Noord-Azië met standplaats Hongkong. “Door de jaren heen heeft Thygesen op verschillende locaties uitstekend gepresteerd en goed leiderschap getoond, alsmede een sterk ontwikkeld vermogen om tot resultaten te komen,” aldus Engelstoft. 🌐

Negatieve ontwikkeling koopkracht ouderen

In het vorige nummer van de Nedlloyd Pensioenkrant heeft voorzitter Han van Manen van Vereniging Deelnemers Nedlloyd Pensioenfonds (DNP) uitgebreid de achtergronden van de oprichting van DNP geschetst. Aanvankelijk werden de belangen van de deelnemers voornamelijk binnen het eigen pensioenfonds behartigd. De daarbij bereikte resultaten vroegen om coördinatie en aanpassingen van relevante wetgeving. Er ontstond behoefte aan kennisuitwisseling en participatie om in overleg tot gewijzigde wetgeving te komen. Bundeling van de zelfstandige verenigingen tot een landelijke koepel van gepensioneerdverenigingen maakte overleg met de overheid op rijksniveau mogelijk. Door de landelijke koepel is een bredere belangenbehartiging voor ouderen ontstaan met niet alleen aandacht voor het pensioen. DNP heeft zich aangesloten bij de Koepel Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden (KNVG). Via de KNVG zijn wij vertegenwoordigd in de Haagse Lobby.

Indexatie pensioen

De laatste jaren was het voor de pensioenfondsen, op een enkele uitzondering na, niet mogelijk om de pensioenen en pensioenaanspraken te indexeren omdat de dekkingsgraad te laag was. Een aantal fondsen was zelfs genooddakt de pensioenen te verlagen. Een maatregel die gelukkig bij het Nedlloyd Pensioenfonds niet nodig was. Met ingang van 2016 was de dekkingsgraad van het Nedlloyd Pensioenfonds voldoende hoog om een indexering van 0,35% te geven. Dat indexatie jarenlang niet mogelijk was, is voornamelijk toe te schrijven aan de crisis, de steeds dalende rente en de door De Nederlandsche Bank (DNB) verplichte rekenrente waarmee de toekomstige verplichtingen van het pensioenfonds worden berekend. De dekkingsgraad is, eenvoudig gezegd, de verhouding van het totale bezit van het pensioenfonds minus toekomstige pensioenuitkeringen van alle deelnemers (gepensioneerd, slaper of actief). Onder een bepaald niveau is de dekkingsgraad te laag om indexering mogelijk te maken. Bij sommige pensioenfondsen, onder andere het grote Algemeen Burgerlijk Pensioen (ABP) is de verhouding nu zelfs negatief (onder de honderd procent), zodat een korting van het pensioen tot de mogelijkheden behoort. Pensioenfondsen staan onder scherp toezicht van DNB op basis van regels, waaraan een pensioenfonds dient te voldoen.

Stapelings aantasting koopkracht

De daling van de koopkracht van de laatste jaren werd veroorzaakt door niet indexeren,



opnieuw stijgende zorgkosten en aanpassingen van de heffingskortingen en toeslagen die vooral de ouderen treffen. De groep met een klein aanvullend pensioen wordt bijzonder hard getroffen door het steeds stijgende eigen risico van de zorgkosten, dat nu reeds het niveau van € 385 heeft bereikt. Door dit hoge eigen risico wordt gebruik van medicijnen zelfs uitgesteld (zorgmijding).

Deze negatieve ontwikkelingen waren voor uw belangenbehartiger DNP/KNVG aanleiding om de krachten te bundelen en in samenwerking met andere belangenbehartigingsorganisaties NVOG, KBO, PCOB en NOOM actie te gaan voeren onder het motto Stop de Stapeling.

Stop de stapeling

Politieke partijen bereiden de verkiezingsprogramma's 2017 voor of komen er rond deze tijd mee naar buiten. Het is nu het juiste moment voor actie. De actie 'Stop de Stapeling' lijkt nu al succes te hebben zoals blijkt uit uitspraken (medio augustus 2016) van minister Dijsselbloem, die een koopkrachtverbetering van de ouderen in het vooruitzicht stelde.

De belangenbehartigers roepen alle ouderen op om aan deze actie deel te nemen door middel van een oproep aan de politiek via de website: www.stopdestapelings.nl

- herstel de koopkracht
- geen verlaging pensioenen
- stop verhoging zorgkosten
- schrap de mantelzorgboete
- verhoog de ouderenkorting
- maak afschaffing ouderentoeslag ongedaan
- herstel inkomstenondersteuning AOW'ers

De positieve uitspraken van de minister met betrekking tot de koopkracht van ouderen dienen omgezet te worden in daden. U kunt nog deelnemen via:

www.stopdestapelings.nl/ecard

DNP heeft reeds via haar nieuwsbrief de leden van wie het e-mailadres bekend is, aangespoord om aan deze actie deel te nemen. 📧

Kees Pool, penningmeester DNP

DNP is geen onderdeel van het Nedlloyd Pensioenfonds en de in het artikel verwoorde meningen en uitspraken vallen dan ook niet onder de verantwoordelijkheid van de redactie van de Nedlloyd Pensioenkrant. Niettemin biedt deze publicatie DNP graag een podium om zich te presenteren.

Meer informatie over DNP kunt u vinden op de website www.vereniging-dnp.nl.



Herstelplan

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft ingestemd met het herstelplan van Nedlloyd Pensioenfonds (NPF) om de beleidsdekkingsgraad binnen vijf jaar weer op het vereiste niveau te brengen.

Per 31 maart 2016 heeft NPF een reservetekort omdat de beleidsdekkingsgraad (115,9%) is gedaald tot onder het vereiste niveau van 116,3%. Om de beleidsdekkingsgraad te herstellen tot het vereiste niveau heeft NPF in het tweede kwartaal een herstelplan ingediend bij DNB. In het herstelplan legt een pensioenfonds vast welke maatregelen het neemt om zijn financiële positie te verbeteren.

Op 14 juli 2016 heeft DNB ingestemd met het herstelplan en aangegeven dat dit plan concreet en haalbaar is.

Geen aanvullende maatregelen nodig

Uit de berekeningen in het herstelplan blijkt dat NPF met het huidige beleid binnen twee jaar weer een beleidsdekkingsgraad bereikt die hoger is dan het vereiste niveau. Dit betekent dat er op dit moment geen aanvullende maatregelen genomen hoeven te worden. Toekomstige ontwikkelingen op de financiële markten, met name de hoogte van de rente, is hier echter wel van invloed op.

Jaarlijkse toetsing

Zolang het pensioenfonds een reservetekort heeft, moet het elk jaar opnieuw bepalen of de beleidsdekkingsgraad binnen de vastgestelde termijn van vijf jaar kan herstellen en of er aanvullende maatregelen nodig zijn. In het vierde kwartaal zal NPF deze toets opnieuw uitvoeren. Via de website en de Nedlloyd Pensioenkrant houden wij u op de hoogte.

Hoe ontstaat een reservetekort?

Dat NPF een reservetekort heeft komt vooral door de zeer lage rente. NPF is niet het enige pensioenfonds dat last van deze lage rente heeft en een reservetekort heeft. Alle pensioenfondsen in Nederland hebben last van de lage rente.

Wat is het verband tussen een lage rente en een lage dekkingsgraad?

De dekkingsgraad is de verhouding tussen het geld dat een pensioenfonds moet reserveren voor de pensioenen die zij nu en in de toekomst moeten uitkeren (verplichtingen) en het geld dat het pensioenfonds daadwerkelijk in kas heeft (vermogen). Pensioenfondsen moeten hun verplichtingen waarden tegen de actuele rente. Hoe lager de rente hoe hoger de verplichtingen en hoe lager de dekkingsgraad. Als de rente daalt moeten pensioenfondsen dus meer geld reserveren waardoor de dekkingsgraad daalt. U kunt dit vergelijken met een spaarrekening.

Als je over één jaar iemand € 110 moet betalen en de rente is:

- 10%, dan moet je nu € 100 op de bank hebben staan;
- 2%, dan moet je nu € 108 op de bank hebben staan.

De hoogte van de rente maakt dus veel uit voor de verplichtingen van een pensioenfonds. Zeker omdat pensioenfondsen de verplichting hebben om ook nog over 50 of 60 jaar pensioen uit te betalen.

Meer geld dan ooit opzij zetten.

NPF berekent hoeveel geld nodig is om de pensioenen nu en in de toekomst uit te betalen. We moeten er immers zeker van zijn dat hiervoor genoeg geld beschikbaar is. De overheid verplicht ons om meer geld dan ooit veilig opzij te zetten vanwege deze historisch lage rente.

De rente heeft in het verleden veel hoger gestaan en het is natuurlijk goed mogelijk dat deze de komende decennia ook weer gaat stijgen, maar daar kun je niet zomaar van uitgaan.

De overheid (DNB) verplicht pensioenfondsen daarom in berekeningen uit te gaan van een rente die nog lang heel laag blijft. Dat verklaart waarom de financiële plaatjes van pensioenfondsen er minder rooskleurig uitzien, hoe goed de beleggingsresultaten ook zijn. Dit betekent niet dat er direct gekort moet worden op de pensioenen, maar het betekent wel dat het volledig indexeren van de pensioenen moeilijk blijft. 📉

Kan ik zelf kiezen wanneer ik met pensioen ga?



Ja, dat kan. Ondanks alle publiciteit rondom langer doorwerken tot 66, 67 of nog langer, kunt u bij de meeste pensioenregelingen nog altijd eerder met pensioen gaan dan de officiële pensioenrichtleeftijd (ook wel pensioenrichtdatum genoemd). Hoe zit dat bij het Nedlloyd Pensioenfonds?

Wat is de pensioenrichtleeftijd?

De pensioenrichtleeftijd is de leeftijd die als standaard in het pensioenreglement is opgenomen en waarop alle berekeningen worden gebaseerd.

Wat is mijn AOW-leeftijd

De AOW-leeftijd gaat in stappen omhoog naar 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. Vanaf 2022 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting.

Uw AOW-leeftijd hangt af van uw geboortedatum. Als u geboren bent na 31 december 1954 is uw exacte AOW-leeftijd nog niet bekend. Maar deze is minimaal 67 jaar. Op de website 'wijzer in geldzaken' vindt u een tool waarmee u uw AOW-leeftijd kunt berekenen.

U ontvangt uw eerste AOW-pensioen vanaf de dag dat u uw AOW-leeftijd bereikt. De hoogte van het AOW-pensioen is afhankelijk van het aantal jaren dat u in Nederland heeft gewoond en/of gewerkt en of u alleen woont.

Met pensioen vanaf??

In de pensioenregeling IDC 2015 is de pensioenrichtleeftijd 67 jaar, maar vanaf uw 55ste kunt u er al voor kiezen om uw pensioen in te laten gaan onder bepaalde voorwaarden. Het gedeelte dat je met pensioen gaat, mag geen inkomen uit arbeid zijn. Deze voorwaarde geldt tot vijf jaar voor ingangsdatum AOW. De keuze die u maakt heeft financiële gevolgen. Voor elk jaar dat u eerder stopt

met werken, levert u circa 6 - 8% van uw pensioen in. Vijf jaar eerder met pensioen kost dus tussen de 30% en 40% van uw ouderdomspensioen. Daarnaast ontvangt u nog geen AOW-pensioen van de overheid en bouwt u minder of geen partnerpensioen op omdat u eerder met pensioen gaat.

Meerdere pensioenregelingen bij NPF

Als u ook heeft deelgenomen aan de Pensioenregeling 2006, met als pensioenrichtleeftijd 65 jaar en u wilt eerder of later met pensioen, moet dit pensioen voor beide regelingen op dezelfde datum in gaan.

Financiële consequenties beperken

Om het tekort als gevolg van het eerder stoppen met werken en dus de financiële consequenties te beperken, kunt u ervoor kiezen om bijvoorbeeld:

- met deeltijdpensioen te gaan. U werkt dan een aantal dagen minder. U bouwt pensioen op over het aantal dagen dat u werkt en u krijgt over de dagen dat u niet werkt alvast een pensioen; of
- te sparen of beleggen om een potje achter de hand te hebben; of
- een levensverzekering af te sluiten.

Bespreek uw wensen met een adviseur, zodat hij u kan adviseren welke oplossing het beste bij u past. Begin op tijd met het plannen en beoordelen van uw pensioen, zodat, als u eerder met pensioen wilt, dit ook financieel mogelijk is. 🍷

'Goed om te weten' is een rubriek waarin geprobeerd wordt een misverstand rond het pensioen uit de wereld te helpen.



Vroeger moest je kunnen beleggen, tegenwoordig moet je kunnen beleggen én uitleggen

Rotterdammer Kiemthin Tjong Tjin Joe (46) is het nieuwste gezicht bij de staf van het Nedlloyd Pensioenfonds. Kiemthin is sinds afgelopen juni als senior investment manager vooral verantwoordelijk voor het 'fixed income' en 'vastgoed' gedeelte van de beleggingen van het fonds.

Foto's: Hans Withoos

Hoe bevalt het bij de nieuwe werkgever?

Het bevalt me hier heel goed. Ik heb leuke collega's en uitstekende faciliteiten.

Je vorige werkgever was ook een pensioenfonds. Wat motiveerde je om de switch te maken?

Ik heb deze switch gemaakt aangezien ik al bijna tien jaar bij dezelfde werkgever was en in je persoonlijke levensloop komt er dan een moment dat je je afvraagt of je nog wel op de goede plaats zit.

Dat het vorige pensioenfonds sinds maart dit jaar met een dekkinggraad onder de 100% zit, had daar niets mee te maken?

Op zich heeft dat er niets mee te maken, hoewel ik moet zeggen dat ik het prettig vind dat ik nu bij een pensioenfonds werk met een dekkinggraad boven de 110%. Dat biedt een heel andere invalshoek. Je kunt je meer op de toekomst richten in plaats van dat je bezig bent om de schade zoveel mogelijk te beperken. Bij het vorige pensioenfonds probeerde je niet te korten op de pensioenen, maar bij dit pensioenfonds kijken wij naar mogelijkheden om de deelnemers een toeslag te geven. Het betekent dat je beleggingen niet heel defensief hoeven te zijn en dat je gematigd meer risico kan nemen.

Als ze jou op een verjaardagsfeestje vragen wat je voor de kost doet, wat antwoord je dan?

Dat heb ik weleens meegemaakt. Dan zeg ik dat ik pensioenfondsbelegger ben en dan krijg ik meestal te horen: "Het gaat niet goed met jullie hè?". Dan moet ik altijd weer uitleggen dat de Nederlandse pensioenfondsen nog nooit zo veel vermogen hebben gehad, maar dat je dat niet terugziet in de dekkinggraden omdat er, wettelijk, van uitgegaan wordt dat wij tot het einde der tijden maar een half procent tot een procent rendement op onze beleggingen halen, wat ik nogal pessimistisch vind.

Je bent senior investment manager (fixed income). Wat moeten wij ons daarbij voorstellen?

Mijn collega Hans Ruis en ik vormen samen met Frans Dooren, de directeur van het fonds, de beleggingsafdeling, waarbij ik voornamelijk de beleggingen manage die een vaste opbrengst hebben, zoals obligaties (zie het kader – red.). Dat noemen we fixed income. Daarnaast ben ik ook verantwoordelijk voor de vastgoedportefeuille. Als pensioenfonds hebben wij onze beleggingen uitbesteed aan externe vermogensbeheerders. Een belangrijk onderdeel van mijn werk is te beoordelen hoe zij het doen. Als ze niet volgens de verwachting presteren, dan kijken wij waar dat aan ligt. Ook als ze wel goed presteren, maar niet doen wat er in het vooruitzicht is gesteld, worden zij

daarop gewezen en nemen wij eventueel afscheid van hen.

Hoe ziet jouw dag er uit?

Mijn werk bestaat voor een groot deel uit het vergaren en filteren van relevante informatie. Daarnaast het maken van analyses en het schrijven van verslagen voor en met collega's Hans Ruis en Frans Dooren, maar ook voor het bestuur. Uiteindelijk is het bestuur verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid, maar om dat beleid te kunnen maken en uitvoeren moet het op een gedegen wijze geadviseerd worden.



De financiële wereld is na de crisis van 2008-2013 nogal veranderd en is nog steeds in verandering. Hoe verhoudt zich dat tot jouw werk?

Er is een roep om grotere transparantie gekomen en die is in sommige sectoren ook afgedwongen. Dat lijkt mij terecht, want je beheert geld dat van andere mensen is. Vroeger was het voldoende als je kon beleggen. Tegenwoordig moet je kunnen beleggen én uitleggen. Een goede zaak.

Wat motiveert jou om dit werk te doen?

Ik vind dat mensen die een heel leven lang hebben gewerkt recht hebben op een goede oudedagsvoorziening. Dat vind ik belangrijk en daarom wil ik dit werk zo goed mogelijk doen. 🍷

Beleggingen van NPF

NPF beheert voor de deelnemers meer dan een miljard euro, waarvan het overgrote deel is belegd. Het doel van de beleggingen is dat het pensioenfonds de pensioenen kan betalen. Nu, maar ook later en om, als dat kan, de inflatie bij te houden door middel van toeslagen ('indexaties').

De beleggingen van NPF zijn onderverdeeld in twee verschillende portefeuilles. De één is de returnportefeuille en de ander de risicomanagementportefeuille. Het Engelse woord 'return' kan vertaald worden als 'opbrengst' en dat is dan ook precies waar het bij de beleggingen in de returnportefeuille om gaat. Er wordt, in de regel, rendement mee gemaakt dat aan het vermogen wordt toegevoegd.

De beleggingen lopen ook allerlei risico's. Om zich daar tegen in te dekken (die te managen) is er de tweede portefeuille: de risicomanagementportefeuille. Hiermee moeten de verplichtingen van het pensioenfonds geëvenaard worden en wordt het renterisico voor een bepaald percentage afgedekt. Hoofdbestanddeel daarin zijn obligaties, vooral staatsobligaties. Bij een obligatie leen je in principe geld uit en word je schuldeiser van een bedrijf of een land. Obligaties hebben een vaste looptijd en een vaste rente. Daarom wordt dat soort beleggingen ook wel 'fixed income' of 'vast inkomen' genoemd.

Het beleggen doet NPF niet zelf. De beleggingsexperts van NPF stellen vermogensbeheerders aan die voor het fonds beleggen. Bij de selectie van de vermogensbeheerder per type belegging wordt onder andere gekeken naar de rendementen, de beleggingsfilosofie, de processen en de kwaliteit van de externe vermogensbeheerder. De categorieën aandelen, indirect vastgoed, alternatieve beleggingen en credits zijn onderdeel van de returnportefeuille. De categorieën staatsobligaties en liquide middelen zijn onderdeel van de risicomanagementportefeuille.

100 PLUSERS

01-11-1916
Dhr. J. Stroosnier
100 jaar

12-11-1916
Mw. J. Moolenburgh-
ter Haar Romeny
100 jaar

OVERLEDEN

Helaas moeten wij het
overlijden van de volgende
personen melden:

16-05-2016
Dhr. H.G. van Mierlo
Vestigingsleider
Mammoet
75 jaar

21-05-2016
Dhr. H.A. Arendse
3e Stuurman
VNS
77 jaar

27-05-2016
Dhr. P.J. Vendeloo
4e Werktuigkundige
KRL
82 jaar

29-05-2016
Dhr. W.N. Bessem
General Manager
CBW China
83 jaar

31-05-2016
Dhr. A.M.J. van de Berg
Hoofdwerktuigkundige
Nedlloyd Lijnen
81 jaar

02-06-2016
Dhr. J.J. Moerkamp
Tarifeur
Nedlloyd Road Cargo
89 jaar

04-06-2016
Dhr. P.J.J.H. van der Vegt
Cost Controller
P&O Nedlloyd
73 jaar

05 -06-2016
Dhr. W. Zwitselaar
Belastingadviseur
KNSM
87 jaar

06-06-2016
Dhr. J. Voogt
Inkoper
P&O Nedlloyd
72 jaar

09-06-2016
Dhr. P. Blankert
2e Stuurman
VNS
92 jaar

10-06-2016
Dhr. H.C.A. Quintus
3e Werktuigkundige
KJCPL
79 jaar

13-06-2016
Dhr. W. Boogerman
NederlandscheScheepvaart
Unie
Onderdirecteur
93 jaar

14-06-2016
Dhr. C. Keppel
Hoofdwerktuigkundige
Nedlloyd Rederijdiensten
74 jaar

17-06-2016
Dhr. E. Bac
2e Werktuigkundige
SMN
89 jaar

19-06-2016
Dhr. A.J. Ista
2e Stuurman
KPM
85 jaar

21-06-2016
Dhr. H. van Putten
2e Stuurman
KJCPL
89 jaar

25-06-2016
Dhr. F. Mackor
1e Stuurman
KJCPL
85 jaar

30-06-2016
Dhr. D. van der Werf
Inspecteur Nieuwbouw
Nedlloyd Rederijdiensten
91 jaar

02-07-2016
Dhr. H.C. van der Drift
Medewerker Expeditie
Scandinavië
Ruys&Co
68 jaar

02-07-2016
Dhr. G. Naarden
Chef Terminalkantoor
Ruys&Co
85 jaar

06-07-2016
Dhr. H.W.M. Veugelers
Hoofdwerktuigkundige
P&O Nedlloyd
74 jaar

07-07-2016
Dhr. L.J.G. van Zee
2e Werktuigkundige
VNS
84 jaar

08-07-2016
Dhr. J. Bakker
Portier
CTA
92 jaar

08-07-2016
Dhr. D.P. Ploegers
2e Stuurman
KRL
80 jaar

09-07-2016
Dhr. C.C.M. Backx
Bedrijfsverpleegkundige
Geneeskundige Dienst
KNSM
85 jaar

10-07-2016
Dhr. J. van den Tol
3e Werktuigkundige
VNS
81 jaar

11-07-2016
Dhr. F.J. Rolink
Chauffeur
Gerlach/Nedlloyd Road
Cargo
83 jaar

15-07-2016
Dhr. J. de Vries
Declarant
Damco Air
80 jaar

18-07-2016
Dhr. J.B. Pisanis
2e Werktuigkundige
KPM
85 jaar

24-07-2016
Dhr. B.G.J. Lohuis
3e Werktuigkundige
VNS
75 jaar

25-07-2016
Dhr. H.L. van Eek
Machinist
VNS
75 jaar

28-07-2016
Dhr. M.J.M. Thuring
3e Stuurman
KJCPL
70 jaar

01-08-2016
Dhr. J. de Beer
2e Werktuigkundige
VNS
86 jaar

02-08-2016
Dhr. F.M. Kuiper
1e Stuurman
VNS
91 jaar

07-08-2016
Dhr. E.J.W. Hoffers
Medewerker bemannings-
zaken
Nederlandsche
Scheepvaart Unie/Nedlloyd
70 jaar

08-08-2016
Dhr. W.B.T. Rensen
Boekhouder
Schenker & Co
64 jaar

19 -08-2016
Dhr. J.A. van Wallenburg
Gezagvoerder
KNSM
94 jaar

20-08-2016
Mevr. M.A.C. Berkhout
Leidster Linnenkamer
KNSM
102 jaar

U of jij?
Hoe spreekt
de Nedlloyd
Pensioenkrant
de lezers aan?

In reclame, in de media
en in het dagelijkse taal-
gebruik zien we een ver-
schuiving in aanspreek-
vorm van ‘u’ naar ‘jij’. Bij
die toegenomen informali-
teit voelen veel mensen
zich prettig. Het is ook wat
zij ervaren op de werkvloer
en in het maatschappelijk
verkeer. Anderen voelen
zich er ongemakkelijk bij.

In de Nedlloyd Pensioen-
krant komen ‘u’ en ‘jij’
allebei voor. Dat lijkt wille-
keurig, maar er zit een
gedachte achter.

Wij houden zoveel moge-
lijk rekening met de leef-
tijdsgroep. De Nedlloyd
Pensioenkrant wordt gele-
zen door mensen van heel
verschillende leeftijden.
Als een artikel zich op
jonge(re) mensen richt dan
gebruiken wij ‘jij’. Richt het
artikel zich uitsluitend op
gepensioneerden, dan zul-
len wij zo veel mogelijk ‘u’
gebruiken.

Dit verschil komt ook terug
bij de interviews. Bij het
aanspreken van de
geïnterviewde houden wij
rekening met leeftijd en
dus ook met het gebruik
van ‘u’ of ‘jij’.

Op het internet moet je het leren

e-learning enorm in opmars

Nog niet zo heel lang geleden was het volgen van een cursus of opleiding naast je gewone dagelijkse bezigheden een behoorlijke toer. Buiten de leerstof zelf was het vaak lastig om de benodigde tijd vrij te maken en moest er (vaak door wind en weer) heen en weer gereisd worden naar de school of het opleidingscentrum. Je zat bovendien vast aan een onwrikbaar rooster. Het internet heeft daar ten goede verandering in gebracht.

Nu kan iedereen alles studeren of leren, op momenten dat het jou uitkomt en in je eigen tempo. Bovendien hoef je je huis er niet voor uit. Deze manier van leren wordt e-learning genoemd. Dat e-learning in opmars is, mag blijken uit de cijfers. Volgens vakorganisatie e-Learning Industry steeg de omzet van e-learningbedrijven van 32 miljard US\$ in 2010 naar 107 miljard US\$ in 2015.

Overweldigend aanbod

Buiten de al genoemde voordelen is er het enorme aanbod, de bijna oneindige hoeveelheden documentatiemateriaal, slim ondersteunend lesmateriaal, het wegvallen van geografische belemmeringen, en, in een aantal gevallen, persoonlijke begeleiding. Overigens zijn niet alle als e-learning aangeboden leergangen uitsluitend via internet te volgen. Soms wordt een hybride systeem gebruikt waarbij het internet een ondersteunende rol vervult of het huiswerk verstuurd wordt via e-mail. Soms moet er voor examens toch nog gereisd worden. Het aanbod van 'echt' e-learning en hybride e-learning varieert van eenvoudige cursussen (op vrijwel elk denkbaar vlak), via wat zwaardere cursussen en opleidingen (denk aan taalcursussen, opleidingen Photoshop of programmeren) tot complete bachelors en master opleidingen, al dan niet in een vreemde taal (met name het Engels). Het aanbod is overweldigend, met alleen al in Nederland tientallen instellingen die e-learning aanbieden. Om daar je weg in te vinden, zijn er gelukkig vergelijkingsites die het aanbod presenteren, samen met de waardering die afnemers van de cursussen of opleidingen hebben gegeven.

Cursus die het beste bij je past

Een degelijke, goed georganiseerde en gemakkelijk te gebruiken vergelijkingsite



is springest.nl. Hier kun je volgens verschillende criteria de online cursus of opleiding vinden die het beste bij jou past. Je kunt zoeken met behulp van je eigen, actuele functie, op onderwerp, regio, prijs, niveau en waardering. De website richt zich voornamelijk op werkenden die hun carrière naar een hoger plan willen tillen door zich verder te kwalificeren binnen hun vakgebied. De bekendste aanbieders van Nederland, zoals LOI, NHA, Studieplan, Laudius en NTI zijn er te vinden, maar bijvoorbeeld niet de Open Universiteit die ook aan e-learning doet, al dan niet in hybride vorm.

Onderste puntje van je ijschoortje

Met e-learning zit je echter niet aan Nederland vast. Wil je bijvoorbeeld een vreemde taal leren dan kan dat onder andere bij babbel.com. Je leert de taal dan door interactie met het online programma, zonder menselijke tussenkomst. Wie liever een leraar heeft, kan via myngle.com (een veredelde veilingssite annex platform voor leraren buitenlandse talen) een online privé docent inhuren.

Al van MOOC gehoord? Het anagram staat voor 'Massive Open Online Course'. Bijna alle grote universiteiten wereldwijd hebben dit concept van gratis online colleges omhelst. De website class-central.com

geeft een overzicht van de beste MOOCs, waarbij ook aangegeven wordt of je er certificaten mee kunt behalen. In Nederland is de Universiteit van Nederland (universiteitvannederland.nl) een goed voorbeeld van hoe je het beste van leren en internet kunt combineren. Elke werkdag geven hoogleraren gratis college op internet en elke werkdag komt er een nieuw college online. De colleges duren ongeveer een kwartier en worden met een knipoog naar het entertainment op televisie in een studio met publiek opgenomen. De onderwerpen zijn heel divers, van 'Waarom kun je het onderste puntje van je ijschoortje beter niet opeten' tot 'Hoe verspillen we minder grondstoffen en energie'. Het volgen van een MOOC levert niet altijd studiepunten op. Wie echter op universitair niveau online wil gaan studeren voor een graad heeft keus genoeg.

Hoger onderwijs

Een zoekopdracht met 'online university' levert al bijna twee miljoen hits, maar vergelijkingsites als online-degrees.startclass.com (voor Amerikaans hoger onderwijs), distancelearningportal.com (wereldwijd) of unistats.direct.gov.uk (Verenigd Koninkrijk) helpen je je weg te vinden in dat enorme aanbod. 🍌

Portret



Jeroen Dekker

Wim Mulder

Yolanda Koorn-Vervloet

Marion van Zuilekom-Steenbergen

Kavita Moenesar

Henk Stolk

Linda van Heumen

Dayrina Schnitzler

Sara Ravazza

Johan Vermeulen

Jan Willem Walsmit

Ling Zhang

Sabrine den Otter-Koetsheid

Peter van Oostendorp

Deelnemers Nedlloyd Pensioenfonds: staf Safmarine Netherlands B.V. (Rotterdam). Safmarine is een zelfstandige rederij binnen de Maersk Group.